

HIV/AIDS hastalarımızda düşük Hepatit C seroprevalansı ve ilişkili risk faktörleri

Esra Zerdali, Melike Nur Özçelik, İnci Yılmaz Nakir, Hatice Kübra
Karanalbant, Mediha Bozkurt, Filiz Pehlivanoglu

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, İstanbul

Giriş

- Karaciğer hastalıkları, HIV ile yaşayan ve viral hepatit ile koinfekte olanlar arasında önemli bir morbidite ve mortalite nedenidir.
- Dünyada Hepatit C (HCV) infekte bireylerin genelini damar içi madde kullanıcıları, homoseksüel ilişkisi olanlar ve güvenli sağlık hizmetlerinin yaygın olmadığı bölgelerde yaşayan hastalar oluşturmaktadır.
- Benzer bulaş yolları nedeniyle HIV ile yaşayan bireylerde HIV negatif bireylere kıyasla daha yüksek bir HCV prevalansı mevcuttur.

Giriş

- Özellikle de damar içi madde kullanan bireylerde HCV prevalansı daha yüksektir.
- HIV ile yaşayan bireylerin ortalama %6'sında HCV koinfeksiyonu bulunmaktadır.

Amaç

- Çalışmamızda HIV/HCV koinfeksiyonunun sıklığını ve ilişkili risk faktörlerini belirlemeyi amaçladık.

Yöntem

- Polikliniğimizde 2003-2022 tarihleri arasında en az bir yıl süreyle takip edilen >18 yaş HIV ile yaşayan bireylerin anti-HCV ve HCV-RNA değerleri retrospektif olarak incelendi.
- Her hastadan anti-HCV testi 6 ayda bir, HCV-RNA testi ise anti-HCV pozitifliği yada karaciğer foksiyon testi yüksekliğinde istenmektedir.

Bulgular

- 1565 hasta çalışmaya alındı
- 1391 (%88.8)'i erkek
- Yaş ortalaması 36.8 (18-79)
- 59 (%3.7) hasta yabancı uyruklu
- 15 (%0.95) hasta damar içi madde bağımlısı
- Hastaların 217 (%13.8)'si homoseksüel olduğunu ifade etmiş olup 620 (%39.6)'sinin cinsel yönelimi bilinmiyordu.
- On sekiz (%1.15) hastada anti-HCV, bunlarında 8 (%44.4)'inde HCV-RNA pozitifliği mevcuttu.

Bulgular

- Kronik hepatit C infeksiyonu saptanan 8 hastanın;
- Yaş ortalaması 30.6 (21-42)
- 4 (%50)'ü kadın olup hepsi yabancı uyruklu (Orta Asya kökenli).
- 4 (%50)'ü erkekti ve bunlardan 2'si damar içi madde kullanıyordu.

Bulgular

- HCV-RNA pozitifliği saptanan 8 hastanın 7'si HIV ve HCV infeksiyonu tanısını aynı anda aldı.
- Birinde ise tedavisinin 3.senesinde yurtdışında (Almanya) yaşadığı homoseksüel ilişki sonrası akut hepatit C infeksiyonu geliştiği, spontan seroklerens gelişmemesi sonucu direkt etkili antiviral tedavi verildiği görüldü.
- Takiplerinde hiçbir hastada hepatoselüler karsinom gelişmedi.

Tablo 1: HIV monoinfekte ve HIV/HCV koinfeksiyonu olan hastaların demografik verileri

		HIV monoinfeksiyonu (sayı:1557)	HIV/HCV koinfeksiyonu (sayı:8)
Cinsiyet	Kadın	170	4
	Erkek	1387	4
Uyruk	TC	1502	4
	Yabancı uyruklu	55	4
Tanı anında yaş ortalaması		36.9 (18-79)	30.6 (21-42)
Cinsel yönelim	Heteroseksüel	551	7
	Biseksüel	170	-
	Homoseksüel	216	1
	Bilinmeyen	620	-
Bulaş yolu	Cinsel temas	1370	6
	Damar içi madde kullanımı	15	2
	Kan transfüzyonu	15	-
	Delici-kesici alet yaralanması	4	-
	Diğer/Bilinmeyen	153	-

Tartışma ve Sonuç

- Türkiye HIV epidemisi devam etmesine rağmen halen HIV infeksiyonu açısından düşük endemisiteli ülkeler arasına yer almaktadır.
- Yapılan çalışmalar ülkemizde HCV prevelansının %1 civarında olduğunu göstermektedir.
- Çalışmamız HIV/HCV koinfeksiyonu prevelansımızın (%0.51) düşük olduğunu göstermiş olup ülkemiz verileriyle uyumludur.
- Bu durumun hastalarımızdaki homoseksüel ilişki ve damar içi madde kullanım oranının düşük olmasından kaynaklandığı düşünüldü.

Sonuç

- Her ne kadar ülkemizde HIV/HCV koinfeksiyonu prevalansımız düşük olsa da HIV ile yaşayan bireylerde HCV infeksiyonu taramasını unutmamalıyız.